

ที่ กต ๑๒๐๖/๕๔๐

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๓๐ ปีของความสัมพันธ์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๒๒๒ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เอกสาร “รายชื่อโครงการความร่วมมืออาเซียน-จีน เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน”
 ๒. ถ้อยแถลงร่วมของประธานของการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๓. รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการหารือทวิภาคี
 ๔. ตารางติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษฯ

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอผลการประชุมข้างต้น พร้อมตารางติดตามผลมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามนัยมาตรา ๔ (๗) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๓๐ ปีของความสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ ๖-๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ ณ นครฉงชิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน และพบหารือทวิภาคีกับมนตรีแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และนายวันนะ หม่อง ลวิน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสภการบริหารแห่งรัฐ ให้ทำหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษฯ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันและมีนัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อีกทั้งเกี่ยวข้องกับขอบเขตความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นสมควรเรียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อรับทราบและพิจารณาดำเนินการตามผลของที่ประชุมฯ ต่อไป

/๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโปรดเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก เนื่องจากมีประเด็นที่หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาดำเนินการและติดตามผลต่อไป

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมฯ ได้ดังนี้

๔.๑ ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน

(๑) สาธารณรัฐประชาชนจีนผลักดันการยกระดับสถานะความสัมพันธ์อาเซียน-จีน เป็น “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์แบบรอบด้าน (Comprehensive Strategic Partnership)” และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจทางทะเล (Blue Economy) ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ระหว่างการพิจารณาข้อเสนอทั้งสองข้อของจีน อีกทั้งเสนอให้มุ่งเน้นความสำคัญต่อ “ค่านิยมเอเชีย (Asian values)” เนื่องจากประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีนล้วนผูกโยงผ่านสายสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยเน้นหลักการฉันทามติ ระดับความระมัดระวัง การพัฒนาาร่วมกัน และการสร้างประชาคมที่มีอนาคตร่วมกัน

(๒) ไทยนำเสนอ “รายชื่อโครงการความร่วมมืออาเซียน-จีน เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน” (List of ASEAN-China Cooperation Projects for Sustainable Future) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ซึ่งรวบรวมตัวอย่างโครงการที่ไทยริเริ่มและดำเนินการทั้งในกรอบทวิภาคี อาเซียนและพหุภาคี จำนวน ๓๐ โครงการ เพื่อแสดงบทบาทที่แข็งขันของไทยในฐานะผู้ประสานงานของอาเซียนในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ในวาระครบรอบ ๓๐ ปีของความสัมพันธ์ฯ และโอกาสที่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนอาเซียน-จีน

(๓) ไทยเสนอให้ที่ประชุมฯ แสวงหาความร่วมมือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio, Circular and Green Economy Model: BCG) ซึ่งไทยประสบผลสำเร็จในการบรรจุประเด็นดังกล่าวไว้ในเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ

(๔) ไทยเสนอแนวคิดเรื่องอาเซียนบวกสอง (ASEAN+2) เพื่อเป็นเวทีให้สหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้ามามีส่วนร่วมหรือกับอาเซียนในประเด็นที่ทั้งสองประเทศให้ความสำคัญและมีผลกระทบต่อภูมิภาคโดยตรง

๔.๒ ความร่วมมือเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙

(๑) ประเทศสมาชิกอาเซียนยินดีต่อการสนับสนุนของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะการสมทบเงินจำนวน ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐแก่กองทุนอาเซียนเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ (COVID-19 ASEAN Response Fund) และการสนับสนุนเวชภัณฑ์ และวัคซีน

(๒) สาธารณรัฐประชาชนจีนประกาศส่งเสริมความร่วมมือกับอาเซียน ภายใต้กรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Recovery Framework: ACRF) เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่อาเซียนภายหลังสถานการณ์โควิด-๑๙ โดยจะเสนอให้ผู้นำอาเซียน-จีน รับรองถ้อยแถลงร่วมในเรื่องดังกล่าวในการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ ในช่วงปลายปี ๒๕๖๔ และเสนอส่งเสริมความร่วมมือภายใต้ข้อริเริ่มความร่วมมือด้านสาธารณสุขอาเซียน-จีน อีกทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์การผลิตวัคซีนของจีนในภูมิภาค

๔.๓ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ที่ประชุมฯ เห็นพ้องกัน ดังนี้

(๑) ให้ใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ASEAN-China Free Trade Agreement) เร่งรัดการให้สัตยาบันความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว รวมทั้งขยายความร่วมมือด้านความเชื่อมโยงระหว่างกันทั้งในอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเฉพาะการส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) เข้าถึงตลาดและโอกาสทางธุรกิจออนไลน์ได้

(๒) ให้ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อสอดคล้องประสานระหว่างแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ (Master Plan on ASEAN Connectivity: MPAC 2025) กับข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

๔.๔ สถานการณ์ในทะเลจีนใต้

(๑) ที่ประชุมฯ สนับสนุนการปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: DOC) อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ และเห็นพ้องต่อข้อเสนอจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน-จีน ว่าด้วยการปฏิบัติตามปฏิญญา DOC ครั้งที่ ๑๙ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ในห้วงการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษฯ ให้สานต่อการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) ที่มีประสิทธิภาพ มีเนื้อหาที่ครอบคลุม และสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ผ่านทั้งระบบการประชุมทางไกลและแบบพบปะหรือ

(๒) ไทยยืนยันความมุ่งมั่นในการส่งเสริมความร่วมมือที่เอื้อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย โดยเฉพาะด้านการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล และแจ้งว่า ในปี ๒๕๖๕ ไทยจะจัดกิจกรรมภายใต้เอกสารแนวปฏิบัติอันเป็นเลิศและแนวทางที่ไม่มีข้อผูกมัดสำหรับการดำเนินกิจกรรมร่วมกันในการปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเลในทะเลจีนใต้ (Best Practices and Non-Binding Guidelines for Cooperative Actions in Marine Environmental Protection in the South China Sea) ซึ่งเสนอโดยไทย

๔.๕ สถานการณ์ในเมียนมา

(๑) ที่ประชุมฯ สนับสนุนการปฏิบัติตามฉันทมติ ๕ ข้อ (Five-Point Consensus) และการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษ (Special Envoy) ของประธานอาเซียน ซึ่งเป็นผลจากการประชุมผู้นำอาเซียน เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ อีกทั้งมุ่งหวังต่อการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียน บางประเทศแสดงความห่วงกังวลต่อสถานการณ์ที่ยังคงเกิดขึ้นในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

(๒) สาธารณรัฐประชาชนจีนสนับสนุนการปฏิบัติตามฉันทมติ ๕ ข้อและบทบาทของประธานอาเซียน โดยแสดงความห่วงกังวลต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และสนับสนุนการหารือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งเน้นย้ำถึงการไม่สนับสนุนการแทรกแซงจากประเทศภายนอกภูมิภาค

๔.๖ เอกสารผลลัพธ์ ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในฐานะประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-จีน และประธานร่วมของการประชุมฯ และสาธารณรัฐประชาชนจีน ร่วมออกถ้อยแถลงร่วมของประธาน (Co-Chairs' Statement) ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๗ ผลการหารือทวิภาคี (รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

(๑) ความร่วมมือทวิภาคีกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ไทยแจ้งแผนของรัฐบาลไทยที่จะสั่งซื้อวัคซีน Sinovac ๕ ล้านโดสต่อเดือนในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๔ และหวังว่า ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือในการจัดหาและผลิตวัคซีน CanSino ชนิดฉีดพ่นต่อไป ซึ่งฝ่ายจีนแจ้งว่า จะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายไทย นอกจากนี้ ไทยขอให้ฝ่ายจีนติดตามการพิจารณาคำขอของฝ่ายไทยในประเด็นการเดินทางกลับสาธารณรัฐประชาชนจีนของนักศึกษาไทยและการกลับไปทำการบินเชิงพาณิชย์ของการบินไทย ซึ่งมนตรีแห่งรัฐฯ รับจะประสานงานต่อไป

(๒) ความร่วมมือทวิภาคีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไทยเสนอให้หน่วยงานในพื้นที่ชายแดนของทั้งสองประเทศร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันการลักลอบข้ามแดนอย่างผิดกฎหมาย และร่วมกันกำหนดแขวงและจังหวัดนำร่องเพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนและการไปมาหาสู่ของประชาชนในท้องถิ่นเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย ซึ่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเห็นพ้องและขอบคุณความช่วยเหลือจากรัฐบาลและทุกภาคส่วนของไทย

(๓) ความร่วมมือทวิภาคีกับราชอาณาจักรกัมพูชา ไทยแสดงความพร้อมสนับสนุนการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนของราชอาณาจักรกัมพูชา ในปี ๒๕๖๕ รวมทั้งแจ้งว่า ไทยกำลังพัฒนาวัคซีนของไทยเอง และเมื่อประสบความสำเร็จ ไทยจะอยู่ในสถานะที่ดีขึ้นในการผลิตวัคซีนทั้งสำหรับไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งราชอาณาจักรกัมพูชาแสดงความขอบคุณ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

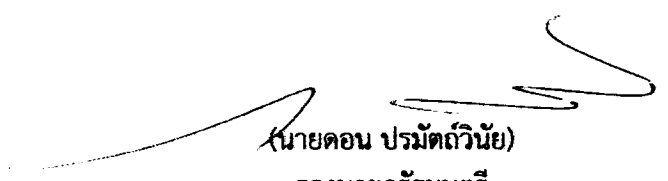
กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ รับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-จีน สมัยพิเศษ เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๓๐ ปีของความสัมพันธ์

๑๐.๒ พิจารณาสั่งการหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องนำผลการประชุมฯ ไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไป โดยกระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำตารางติดตามผล พร้อมทั้งรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำความกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๔๕ (นายณวัฒน์ ๐๘ ๔๖๑๔ ๒๘๘๒)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ asean06@mfa.mail.go.th